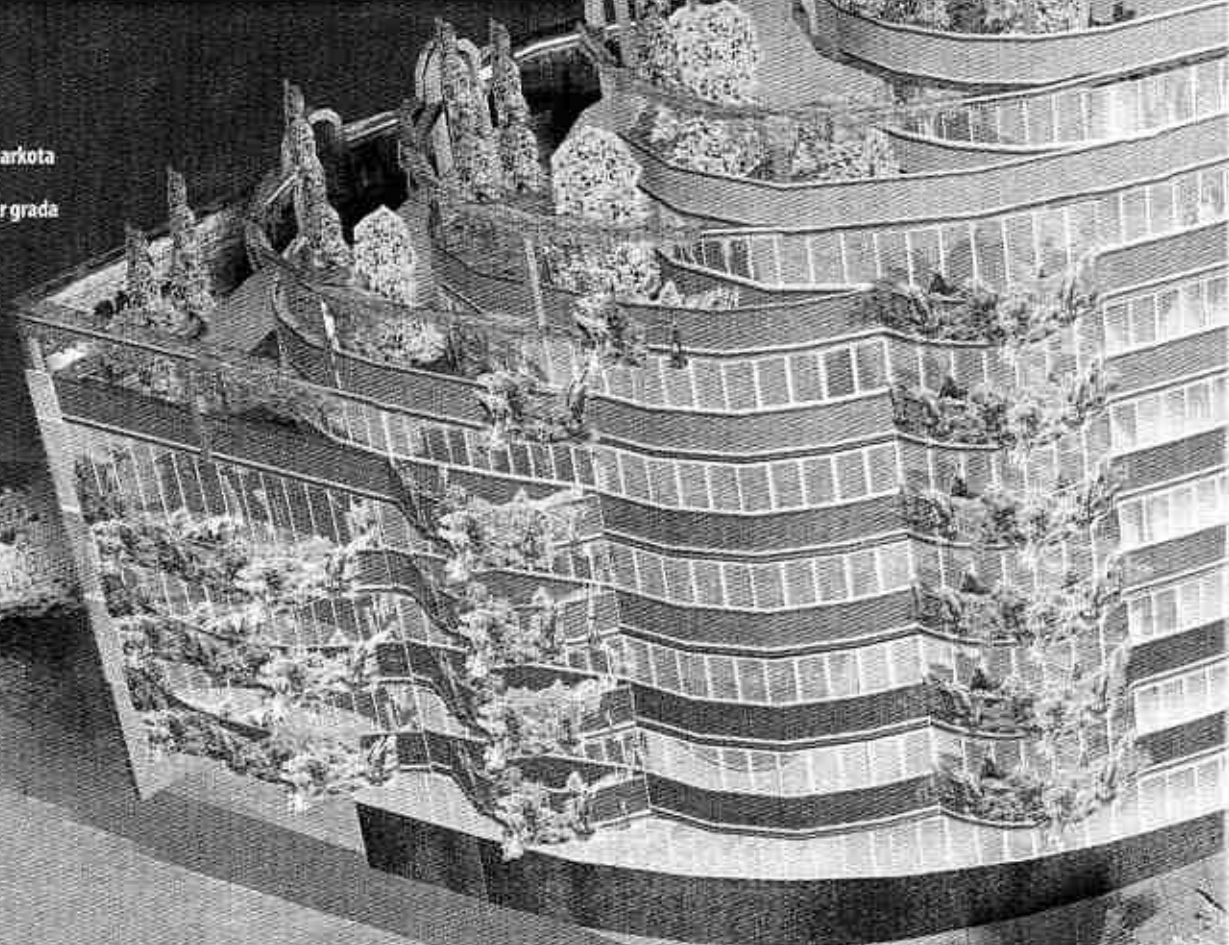

VRHUNSKO STANOVANJE

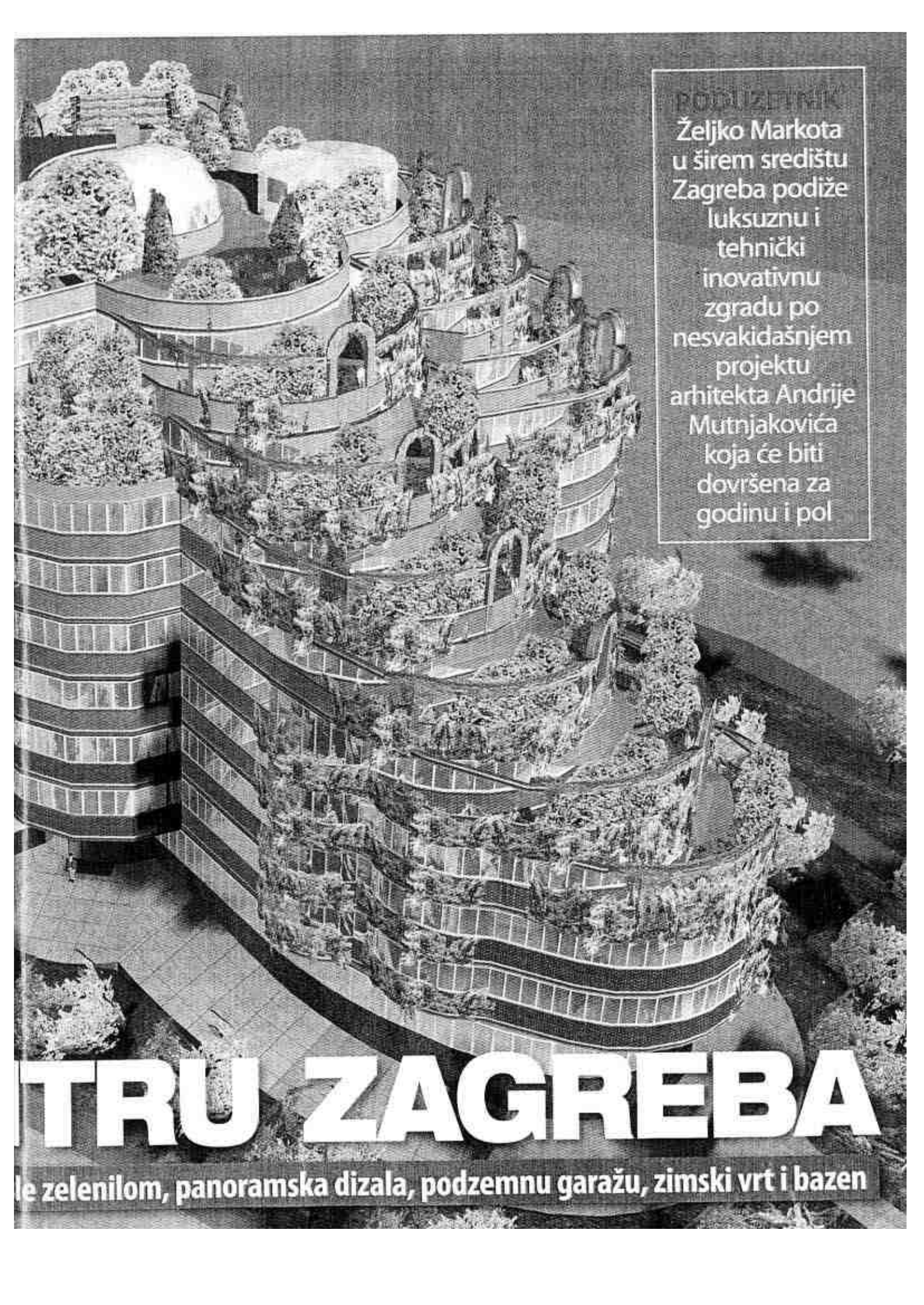
Andrija Mutnjaković i Željko Markota
žele svojim projektom vratiti
kvalitetno stanovanje u centar grada

VIŠEČI VRTLOVI ZA ELITU

DVORAC U CEN

'Moj dvor' na Trešnjevci imat će 113 stanova na 15 tisuća m², terase ob

PODIZETNIK
Željko Markota
u širem središtu
Zagreba podiže
luksuznu i
tehnički
inovativnu
zgradu po
nesvakidašnjem
projektu
arhitekta Andrije
Mutnjakovića
koja će biti
dovršena za
godinu i pol

TRU ZAGREBA

le zelenilom, panoramska dizala, podzemnu garažu, zimski vrt i bazen

Napisa: Marina Biluš
marina.bilus@nacional.hr
Snimili: Tomislav Smoljanović i
Petar Ratković

Za godinu i pol u zagrebačkom naselju Trešnjevka trebala bi biti dovršena jedna od najneobičnijih stambenih zgrada u Hrvatskoj. "Moj dvor", zdanje u kojem će se na gotovo 15 tisuća četvornih metara nalaziti 113 stanova, počelo se graditi sredinom kolovoza, a osim ravnih krovova terasa obraslih u zelenilo, isticat će se zimskim vrtom i bazenom na njegovu vrhu, te panoramskim dizalima, garažama na tri nivoa s 200 parkirnih mjesta i tehnološkim inovacijama zbog kojih će nositi epitet eko pametne kuće. Ideju za izgradnju ove nesvakidašnje, stambene zgrade nepravilna oblika u ulici Andrije Žaje usred zagrebačke Trešnjevke investitor Željko Markota dobio je, kaže, sasvim slučajno.

"Nekoliko sam godina na Trešnjevci tražio zemljište za poslovne prostore koje sam namjeravao izgraditi za svoju tvrtku, te za iznajmljivanje. Nikako nisam uspio pronaći adekvatan plac, sve dok u jednom oglasu nisam vidio da se u susjedstvu Doma sportova gdje se trenutačno nalazi moja tvrtka, prodaje veliko zemljište. Nakon par mjeseci pregovora kupio sam ga, ali sam potom uvidio da je plac naprosto prevelik samo za poslovnu zgradu." Osim toga

Markota je, priznaje, shvatio da je na zagrebačkom tržištu u ponudi previše poslovnih prostora, te zaključio kako bi izgradnja stambenih jedinica bila manje rizičan i puno isplativiji poslovni potez. Kada je definitivno odlučio novac uložiti u gradnju stanova, raspisao je natječaj putem kojeg mu je nekoliko arhitekata ponudilo svoja idejna rješenja.

Od njih je, kaže, očekivao da u djelo provedu njegovu zamisao da zgrada koju će graditi ne bude samo jedna u nizu bezličnih stambenih građevina.

"Inzistirao sam na tome da zgrada bude takva da kad za 10 godina prođem pored nje, ne okrenem posramljen glavu na drugu stranu. Želio sam da je prolaznici ne opisuju kao neku tamo zgradu, a da njezini stanari budu sretni i ponosni što u njoj žive. Htio sam izgraditi zgradu o kojoj će se pričati." Ambicioznu namjeru investitora u potpunosti je, kaže on, ispunio samo jedan arhitekt, Andrija Mutnjaković. Ovaj autor mnogih unikatnih zdanja, dvadesetak knjiga teorije i povijesti arhitekture, te eksperimentalnih arhitektonskih i urbanističkih projekata za Markotu je osmislio građevinu nepravilnog oblika, čija se arhitektura prožima zelenilom te, kako kaže sam Mutnjaković, predstavlja njegovu imaginaciju kojom je želio osmisliti humaniji pejzaž grada. O tome gdje je našao inspiraciju za ovaj arhitektonski projekt, autor kaže:

"Razmišljao sam o Medvednici koja je u biti jedna velika kamena gromada obložena s dvadeset centimetara zemlje iz kojih niče prelijeva šuma. Smatrao sam da se tako i o kući, odnosno zgradi može razmišljati kao betonskoj gromadi čije je dijelove gornje površine također moguće prekriti zemljom i tako zapravo vratiti onoliko zemlje koliko smo gradnjom ukrali livadi na kojoj zgrada nastaje." Andrija Mutnjaković tvrdi kako je ovakav princip itekako prisutan u modernoj svjetskoj arhitekturi, pa neke zemlje, dodaje, zakonski uvjetuju da se na gornjima površinama zgrada mora saditi zelenilo.

"Osim toga, oduvijek sam smatrao da stanovanje u gradu ne mora

automatski značiti život u kutiji šibica. Na žalost sve naše zgrade, kao i većina u svijetu doista izgledaju poput kutija pa nije čudno što arhitekti cijelog svijeta pokušavaju osmisliti puno slobodnije, biomorfne forme kakve nalazimo u prirodi. Ipak, glavna zamisao "Moga dvora" jest da se kvalitetno stanovanje s periferije vrati u centar grada. Treba znati da se najbolji i najskuplji stanovi europskih gradova nalaze u gradskim središtima što omogućava komfor blizine kulturnih, poslovnih, zabavnih, školskih i sportskih sadržaja. Lokacija "Moga dvora" u središnjoj gradskoj zoni ujedinjuje ovaj europski luksuz i jedna je od rijetkih lokacija koja omogućava ovakav tip gradnje u centru grada. U nas se, osobito u Zagrebu, u zadnje vrijeme inzistira na lažnom stavu da je elitno stanovanje samo ono na periferiji, no ja mislim da je to krivi pristup i da stvaran život treba vra-

'Želimo da stanari budu sretni i ponosni što žive u toj zgradi', kaže Markota

zoni ujedinjuje ovaj europski luksuz i jedna je od rijetkih lokacija koja omogućava ovakav tip gradnje u centru grada. U nas se, osobito u Zagrebu, u zadnje vrijeme inzistira na lažnom stavu da je elitno stanovanje samo ono na periferiji, no ja mislim da je to krivi pristup i da stvaran život treba vra-

GRADSKO KAZALIŠTE
Trešnja na Trešnjevci

Zagrebački arhitekt

Andrija Mutnjaković je u Zagrebu radio projekte za rekonstrukciju Stare gradske vijećnice te obnovu Dramskog kazališta Gavella i Gradskog kazališta Trešnja, a autor je i postmodernistički oblikovane gimnazije Lucijana Vranjanina, osnovne škole u Granešini i drugih objekata. Mutnjaković je često angažiran i na obnovi i izgradnji sakralnih objekata, a među njima su crkva Marije Pomoćnice i Svetog Jeronima.

CRKVA Svetog Jeronima
u Maksimiru

ANDRIJA
MUTNJAKOVIĆ
u projekt je uveo
i brojne ekološke
inovacije

1

2

GRADSKU VIŠ

Od Teherana do Luxembourga

Andrija Mutnjaković, redovni član HAZU-a, rodio se 1929. u Osijeku, u Zagrebu je diplomirao arhitekturu 1954., od 1957. do 1960. pohađao je Majstorsku radionicu za arhitekturu Drage Iblera, a potom je doktorirao u Beogradu. Osim što je načinio vrlo mnogo projekata, autor je i brojnih tekstova o teoriji arhitekture i urbanizma. Jedno od njegovih osnovnih područja interesa predstavlja "endemska arhitektura", odnosno približavanje suvremene i lokalne tradicionalne arhitekture. Iz toga je nastala Narodna i univerzitetska biblioteka Kosova u Prištini, ali i projekti Dječjeg rekreacijskog centra u Privlaci, Centra za izobrazbu kadrova Crvenog križa u Novom Vinodolskom, Omladinski kamp u Savudriji te Nacionalna biblioteka u Teheranu. Drugo je Mutnjakovićovo polje interesa "bioarhitektura", odnosno povezivanje arhitekture i bioloških zakonitosti. Kao rezultat tih istraživanja nastali su brojni projekti za stambena naselja u Beogradu, Osijeku, Bratislavi, Zagrebu i Tel Avivu, a značajan je i projekt Dječjeg rekreacijskog centra Duga uvala kraj Pule. Treće je Mutnjakovićovo područje proučavanja "mobilna arhitektura", a očituje se u projektima obiteljske kuće u Hollywoodu, stambenog naselja "Urbomobil" u Luxemburgu, lebdećeg grada za izložbu "TERRA 2" te crkve Sv. Petra u Splitu. Za svoj doprinos arhitekturi i urbanizmu Mutnjaković je 2003. dobio državnu nagradu "Vladimir Nazor".

1. VELIKI HOL u sredini zgrade omogućit će stanarima da se više susreću i druže kako bi se izbjegla otuđenost i anonimnost stanovanja u novogradnjama
2. OBILJE ZELENILA na zgradi rezultat su Mutnjakovićeve uvjerenja da arhitektura mora biti u skladu s prirodom, a njeni vijugavi oblici žele izbjeći oblik 'kutije šibica'
3. PRIŠTINSKA BIBLIOTEKA poznato je Mutnjakovićevo ostvarenje, a pokazuje njegovu tendenciju da projektira zgrade koje se uklapaju u lokalnu arhitekturu

Bilo je teško privoljeti na gradnju tako neobične zgrade

titi u gradsko središte i da nema potrebe da se ljudi odriču kvalitete grada bježenjem u njegove periferne dijelove", zaključuje arhitekt koji je uvjeren da će za neobičnu stambenu zgradu koju je osmislio, Zagrepčani pokazati veliki interes.

"Moj dvor" bi, prema zamisli njegova autora, osim vizualne prepoznatljivosti i luksuza trebao imati i svojevrsnu sociološku funkciju. Za razliku od klasičnih stambenih zgrada u kojima stubišta razdvajaju stanove, u velikom zdanju na zagrebačkoj Trešnjevci buduće bi stanare trebao "ujediniti" veliki središnji prostor koji će se protezati kroz svih devet etaža zgrade. Svi stanovi u "Mome dvoru" imat će izlaz u taj središnji prostor jer je namjera autora i investitora da se stanari socijaliziraju svakodnevnim susretima u tom centralnom, zajedničkom prostoru. Izvođač Tempo gradnje d.o.o., zgradu gradi kao stabilnu armiranobetonsku konstrukciju koja bi trebala podnijeti i potres od 9 stupnjeva Richterove ljestvice, bit će akustički i toplinski maksimal-

no izolirana, a njezino će se pročelje obložiti suvremenom fasadnom opekama i kamenim vijencima. Stanovi će biti povezani na toplanu te će imati centralno grijanje, a također i ugrađene klima uređaje.

Investitor Željko Markota priznaje da pojedine ljude iz gradske vlasti u početku nije bilo lako privoljeti da prihvate njegovu ideju i dopuste izgradnju tako neobične građevine. Markota dodaje da nisu samo oni s nevjericom promatrali njezin izgled, no ističe da unatoč nerijetkim ostrim kritikama kolega i poznanika, ima puno povjerenje u ideju arhitekta Andrije Mutnjakovića. Štoviše, toliko je uvjeren u uspjeh njihova projekta da je u njega uspio uvjeriti i sumnjičave ljude iz gradske vlasti.

"Znao sam da, koliko god neobičan bio, projekt ispunjava baš sve tehničke uvjete i inzistirao sam na podršci nadležnih ljudi. U počet-

ku su komentirali na način 'pa ne može to tako', ali s druge strane nisu imali nikakvih konkretnih tehničkih i zakonskih zamjerki.

Očito je samo trebalo proći malo vremena da počnu drukčije razmišljati, što se na koncu i dogodilo tako da već sada mnogi izražavaju simpatije prema ovome što radimo. No, moram reći da bez podrške nadležnih u gradu nikad ne bismo ostvarili ovaj projekt."

I Markota i Mutnjaković uvjeravaju da "Moj dvor" doista ispunjava sve tehničke uvjete te da će postojeća komunalna infrastruktura Trešnjevke izdržati tako impozantnu građevinu. Trebat će, doduše, izgraditi potpuno novu trafostanicu kako zgrada s više od stotinu stanova ne bi "zagušila" protok električne energije u trešnjevačka domaćinstva. "Moj dvor" bi se od ostalih stambenih zgrada u Zagrebu trebao razlikovati i po tome što će imati dodatne sadržaje poput

restorana, fitnessa, bara, bazena i zimskog vrta. Oni će biti na raspolaganju svim budućim stanarima kako bi ih, nada se investitor, zbližili i tako pomalo počeli razbijati otuđenost susjeda koji, kako se u današnje doba sve češće događa, žive u istoj zgradi, a ne znaju si ni imena.

Okvirna cijena stambenog kvadrata u "Mome dvoru" zasad je nepoznata, a njegov investitor kaže da ne može pouzdano istaknuti ni na koji će profil kupaca ciljati kada krene s prodajom stanova.

"Konkretnijim podacima ne raspolazemo naprosto zato što je ovo prva građevina ovakvog tipa u nas pa je time znatno teže odrediti cijenu. Ona će naravno biti izbalansirana s opremljenošću i kvalitetom izgradnje zgrade, a formirat ćemo je kada detaljnije razmotrimo kako se kreću cijene prostora u zgradama sličnog tipa u europskim metropolama." No kako se zna da će investitor inzistirati na luksuzu i glamurnosti stanova u "Mome dvoru" neće čuditi ako i cijena bude odgovarala takvim planovima.

'Stanovanje u gradu ne mora značiti život u kutiji šibica', kaže Mutnjaković